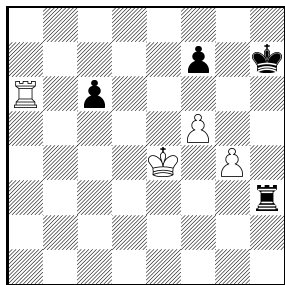

Věžovka měsíce

V partii Štoček – Vl. Babula (str. 152) mohla vzniknout nesmírně zajímavá věžovka s neobvyklým motivem výhry – opakovaným nebráním černého pěšce. Díky Vlastimilovým precizním analýzám a mou drobnou úpravou vznikla následující studie, ve které se bílý vyhýbá brání už úvodníkem.

D1 Pěšce c6 nesmí bílý vzít, je to jeho pomocník. Černému překáží nejen při bočním šachování, ale znemožňuje i případnou patovou záchranu! Po 1.Vxc6? by černý snadno remizoval. **1.Va7! 1...Kg7** Po **1...Vh4 2.Kf4!** (2.Vxf7+? Kg8) **2...Kg7 3.Kg5 Vh1 4.f6+ Kg8 5.Va8+ Kh7 6.Vf8** by bílý snadno vyhrál, bez pěšce c6 by však černý měl patovou záchranu Vh5+ (tu se podařilo zpracovat ve studii **D4**). Také po **1...Kg8 2.Ke5! Vd3**

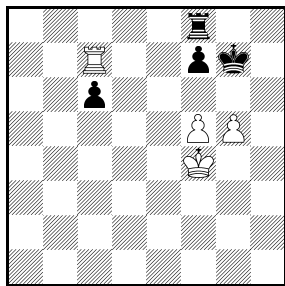
Vlastimil Babula a J. Polášek
originál

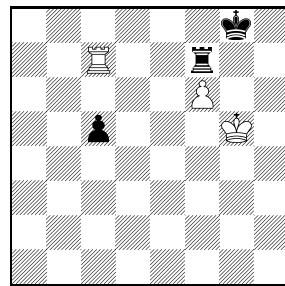
1 Bílý vyhraje

3.Kf6 Vd6+ 4.Ke7 by pěšec c6 černému škodil – zablokoval by remizové tahy Vc6 nebo Vb6. Podobně by po **2...Vg3 3.Kf6 Vxg4 4.Va8+ Kh7 5.Kxf7** čPc6 znemožnil remizu bočními šachy. **2.g5** Hrozí g6. **2...Vh8 3.Kf4!** Přibližuje krále k poli g5. Předčasné je 3.g6 pro 3...Vf8! 4.Ke5 (4.Kf4 Kf6) 4...c5! 5.Ve7 c4! s remizou. **3...Vf8 4.Vc7!** (viz diagram 2)

po 4.Vc7!

2 Vzájemný zugzwang

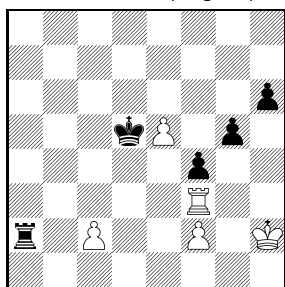
3 11.Vc6!!

4...Kg8 Řešení zkracuje 4...c5 5.g6! **5.Ke5 Kg7!** Po jiných tazích by bílý králem pronikl do černé pozice: **5...Vd8 6.Kf6 Vd6+ 7.Ke7** nebo **5...c5 6.Kf6 Va8 7.Vc6!** (opět nebere černého pěšce!) **7...c4 8.g6 ffg6 9.Kxg6** nebo **5...f6+ 6.Ke6!** (6.gxf6? Ve8+ 7.Ve7 Kf8! =) **6...fxg5 7.f6! g4 8.Vg7+ Kh8 9.Vxg4** (bez pěšce c6 by černý remizoval po Va8) vždy s výhrou. **6.g6 c5** Teď už černému nic jiného nezbyvá, 6...Ve8+ 7.Kf4 Vf8 8.Kg5 s dalším 9.f6 je zcela beznadějně. **7.Kf4! Kh6!** 7...Kf6 8.Vc6+ Kg7 9.Kg5 (tato pozice je vyhraná i bez pěšce c5) 9...f6+ 10.Kg4 nebo 9...fxg6 10.f6+ Kf7 11.Vxc5. **8.gxf7! Kg7** Nepomůže 8...Va8 pro 9.f6! Kg6 10.Ke5 c4 11.Ke6 atd. **9.Kg5 Vxf7 10.f6+ Kg8** (viz diagram 3) **11.Vc6!** Opět nesmí bílý pěšce vzít: 11.Vxc5? Vg7 12.Kg6 Vg7+ 13.fxg7 pat. **11...Kh7 12.Ve6! c4 13.Ve7! Kg8 14.Kg6 a vyhraje.**

Všimněte si, že **D2** je pozicí vzájemného zugzwangu. Bílý na tahu by nevyhrál. Po 5.g6 Kh6! 6.gxf7 Kg7! 7.Kg5 Vxf7 8.f6+ Kg8 ke škodě bílého stojí černý pěšec ještě na c6, takže 9.Vxc6 je s bránou a 9...Va7 10.Kg6 Vg7+ končí patem.

D4 Emil Vlasák navrhl zpracovat neobvyklý pat, který Vlastimil objevil v předchozí analýze, ve studii na remizu. **1.e6!** Oběti pěšce bílý přerušuje šestou řadu. **1...Kxe6** K rychlé remíze vede 1...Vxc2 2.e7 Ve2 3.Ve3! (lze vložit 3.Vd3+ Kc4 4.Ve3!). **2.Vh3 Kf5** Po 2...Vxc2 3.Vxh6+ Kf5 4.Kg1! (ale ne 4.Kg2? g4! 5.Kg1 Vc1+ 6.Kh2 Ke4! 7.Kg2 f3+ 8.Kh2 Vf1) má bílý dost času přesunout věž na sloupec „a“ k obraně bočními šachy. **3.Vxh6 Kg4 4.Kg2! f3+ 5.Kh2!** Předčasné je 5.Kg1? Va1+ 6.Kh2 Vf1, bílý se musí nejprve zbavit Pc2, aby se zachránil patem. **5...Vxc2 6.Kg1 Vc1+ 7.Kh2 Vf1 8.Vh4+! Kxh4 pat.**

VI. Babula + Emil Vlasák
+ J. Polášek (originál)

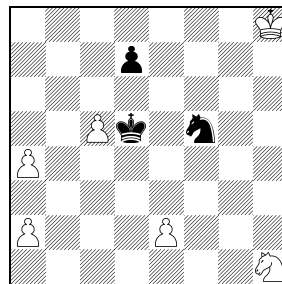
4 Bílý remizuje

Jaroslav Polášek

Nová tvář mezi studiíři?

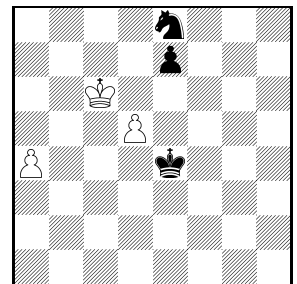
V srpnu minulého roku poslal **Petr Polák** pět svých studií – prvotín tehdejšímu šéfredaktorovi Ivanu Hausnerovi k samotnému řešení. K tomu však už nedošlo... Studie jsem dostal k posouzení až začátkem května. Potěšilo mne, že většina z nich obsahovala překvapivou ideu. Zkuste si nejprve první dva diagramy vyřešit sami.

Petr Polák
originál

5 Bílý vyhraje

Petr Polák
schéma

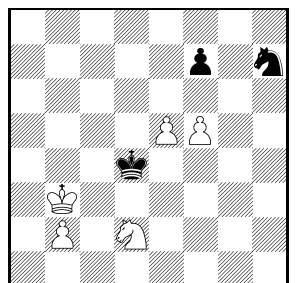
6 Bílý vyhraje

D5 Velká převaha bílého v počtu pěšců vyvolává otázku, proč by neměl vyhrát, ale rozdíl v aktivitě figur je tak propastný, že k výhře vede jen úzká cestička. **1.e4+! Kxe4 2.c6! dxc6 3.Jg3+! Jxg3 4.a5 a bílý vyhraje**, černý král je sice ve čtverci, pole c6 mu však zablokoval vlastní pěšec. Důležité je přesné pořadí tahů, po 2.Jg3+? Kd5! 3.Jxf5 Kxc5 se černý zachrání, např. 4.Kg7 Kb4 5.Jd4 Kxa4 6.Jc2 d5 7.Kf6 d4 8.Ke5 d3 s napadením jezdců a likvidací posledního bílého pěšce. V hlavní variantě 3...Kd5 k záchraně nestačí, bílý postaví jezdců na c2 a černý ho nemůže svým pěšcem c napadnout, takže bílý král má dost času se přiblížit.

D6 1.a5 Jd6 2.a6 Jc8 3.d6! exd6 4.Kb7 a vyhraje. Pěkný motiv blokování pole d6 je v této koncovce nový a jistě potěší praktické hráče. Jako studie má však nepříjemnou vadu, bílý může klíčový tah d6 odložit a provést v jiné pozici: 3.Kc7! Jd6 (3...Ja7 4.d6!) 4.Kd7! Jb5 5.d6! exd6 6.Kc6 Ja7+ 7.Kb7 (po 7...d5 8.Kxa7 si bílý staví dámu se šachem) 7...Jb5 8.Kb6. Proto jsem Schéma posunul o sloupec vpravo.

D7 Bílý má sice o dva pěšce víc, hrozí však ztráta klíčového Pe5. Jak ho krýt? Nabízí se 1.Jc4?! Jg5 2.Kb4 Kd5 3.Kb5 (3.Kc3 Je4+ 4.Kd3 Jc5+ či 4.Kb4 Jg5 s opakováním tahů). 3...Jf3! (hrozí 4...Jd4+) 4.Ka4! (poslední léčka, po 4...Kxc4? 5.e6 pěšec dojde do dámy – černému by chyběl šach jezdcem k jeho zastavení), ale černý po 4...Jd4! 5.e6 fxe6 6.f6 e5 7.f7 Je6 remizuje, např. 8.Je3+ Kd6 a pěšec f7 padne. **1.Jf3+!** je zdánlivě slabší, protože po **1...Ke4** je bílý jezdec napaden. Bílý ho však obětuje! **2.Kc4! Kxf3 3.Kd5 Kf4 4.b4 Kxf5 5.b5 Jg5** Nebo 5...Jf8 6.Kd6! Je6 7.b6 s přehozením tahů. **6.b6 Je6 7.Kd6!** 7.b7? Jc7+ s dalším 8...Ja6 = 7...Jd8 8.e6! fxe6 9.Kc7 a vyhraje.

Petr Polák + J. Polášek
originál

7 Bílý vyhraje

Pokračování příště

Petr Polák mi o sobě napsal: „Již poslední dvoučísli mého data narození – 15. dubna 1964 – mne předurčovalo k celoživotní lásce k šachům. Mými největšími hráčskými úspěchy byl zisk KM okolo r. 1995, do této doby spadá i vítězství v kandidátském turnaji (bohužel nikoli turnaji kandidátů) v Říčanech.

Mé zdravotní problémy započaté před dvěma lety způsobily opět zvýšený zájem o šachy a z toho nakonec plynoucí tvorbu studií. Prvotní myšlenka stvořit studii vznikla před rokem při pohledu na koncovku – pěšcovku – jedné partie na internetu mezi dvěma neznámými hráči. Skládání mne velmi baví a mám již v hlavě několik dalších studií, které je třeba dopilovat. Mezi mé další zájmy patří fotografování krajiny a portrétů, turistika, obrazy, historie.“

Všechny studie s podrobnou analýzou najdete na našem webu www.sach.cz v sekci studie ve formátu pgn. Jaroslav Polášek